

Dom ľudových tradícií vo Svodíne

Dom ľudových tradícií vo Svodíne je prvou vysunutou expozíciou Múzea Jána Thaina v Nových Zámkoch. Predstavuje spôsob života zámožnej roľníckej rodiny vo Svodíne v 20. – 30. rokoch 20. storočia.

Expozíciu Domu ľudových tradícií tvorí celý rad zariadených objektov nachádzajúcich sa na rozsiahlom pozemku bývalého zámožného gazdu. V prednej časti dvora stojí hlinený obytný dom postavený v 20. rokoch 20. storočia, pozostávajúci z prednej izby, kuchyne, zadnej izby, komory a maštale pod spoločnou škridlovou strechou. Za obytným domom sa nachádza trojdielna stodola, pod ňou pivnica. Oproti obytnému domu, na protiaľhlej strane pozemku pod trstinovou strechou stojí letná kuchyňa a sýpka, postavené začiatkom 20. storočia, za nimi kurín a chlievy.

Predná izba, tzv. „čistá“ má paralelné usporiadanie, pri ktorom sú postele umiestnené paralelne po zadnej a prednej stene, medzi nimi – pred oknami stôl so stoličkami. Za posteľou na prednej stene je kolíska a skriňa na šaty, na zadnej stene skriňa a „šublótka“ – zásuvková truhlica, na nej kríž, svietniky, sväté obrázky, vázy, nad ňou zrkadlo, po stenách sväté obrazy, v zadnej časti izby liatinové kachle.

Zariadenie kuchyne tvorí murovaný šporák, stôl so stoličkami, „šteláž“ na riad, kuchynský kredenc, polica na vodu a železné umývadlo.

Zadná izba má tzv. rohové usporiadanie – v zadnom kúte so stolom a rohovou lavicou. Postele sú umiestnené po zadnej stene, za sebou. Ako odkladací nábytok tu slúži veľká trojdverová skriňa, tulipánová truhlica a veľký nástenný vešiak za dverami.

Komora slúži na odkladanie potravín, sezónneho kuchynského riadu a náradí domácych remesiel.

Letná kuchyňa je vybavená kuchynským nábytkom a riadom, pohovkou na poobedňajší oddych a v zadnej časti miestnosti sa nachádza obuvnícka dielňa.

V stodole sú umiestnené rôzne poľnohospodárske náradia, koše a vinohradnícke potreby. Výhodná poloha a priestranný dvor umožňujú usporiadanie tvorivých dielní, slávenie kalendárnych sviatkov, oživenie tradičných ľudových zvykov (vianočných, veľkonočných,

oberačkových, jarných, letných, jesenných a zimných tradícií), spoluprácu medzi jednotlivými kultúrnymi a spoločenskými zložkami obce (spevokoly, tanečné súbory, skauti atď.). Tvorivé dielne a rôzne aktivity sa tu usporadúvajú i pre prihlásené cudzie školské a detské skupiny.

